

از بازی قبیله‌ای تا رفتارهای منافع شخصی محور

علی قادری

روز چهارشنبه در مجلس نمایندگان افغانستان شاهد رویداد تأمل برانگیز بودیم. سه نامزد وزیر، از گروه اجتماعی هزاره رأی اعتماد بدست نیاورد. این رویداد اگر چه جدید نیست و در سال ۱۳۸۸، در زمان ریاست جمهوری، حامد کرزی تکرار شده بود اما رویداد روز چهارشنبه بیانگر وجود لایه های عمیق گرایش های قومی در رفتارهای اعضای مجلس نمایندگان و نخبگان سیاسی ماست.

تکرار رد شدن نامزد وزیر هزاره و ازبیک بیانگر چیست؟ چرا هزاره ها به صورت خاص و گروه های اجتماعی که در اقلیت قرار دارند به صورت عموم مورد تبعیض قرار می گیرند.

ناگفته نباید گذاشت: اشتباه است اگر بپنداریم که رد شدن نامزد وزیران هزاره و ازبیک تنها منوط به رفتارهای قبیله ای و قومی اعضای مجلس نمایندگان و نخبگان سیاسی ماست. بلکه بخش از دلایل ناگامی نامزد وزیران هزاره بر می گردد به سیاست های خام درون قومی.

نوشتر کنونی در صد آن است با بررسی این دو دلیل: رد شدن نامزد وزیران هزاره و ازبیک را مورد بررسی قرار دهیم.

اول: در تحفه الحبيب اثر علا فیض محمد کاتب هزاره که تاریخ افغانستان از زمان احمد شاه ابدالی تا زمان امیر عبدالرحمن را به تصویر کشیده است، می خوانیم که احمد شاه ابدالی هفت بار به هند لشکر کشی کرد.

او جدا از هند به خراسان نیز لشکر کشی کرده بود.

چرا چنین لشکر کشی های صورت گرفته است. دلایل وجود اقتصاد قبیله ای است. اقتصاد قبیله ای با چور و چپاول شکل می گیرد. اقتصاد قبیله ای ریشه در ساخت اجتماعی دارد.

با وجود گذشت چند قرن از تاسیس افغانستان و تجربه حکومت های بی شمار اما، ساخت اجتماعی جامعه افغانستان تا اکنون تغییر نکرده است.

چور و چپاول را در زندگی روزمره افغان ها می توان مشاهده کرد.

رهگیری های که در شاهراه ها اتفاق می افتند دلیل بر قبیله ای بودن جامعه ماست.

تلاش شان بر این است که منافع شخصی و یا به اصطلاح جیب خود را پر کنند. کاری به جیب قومی ندارد. برای همین است که نامزد وزرای هزاره هر بار از مجلس نمایندگان رد می شود.

تسا زمانی که ساخت اجتماعی مسا قبیله نامند است، بهیچ وجه نمیتواند درس عبرت بزرگی برای گروه های اقلیت قومی باشد. اما این گروه ها درس عبرت نگرفت. امیدوارم که گروه های اقلیت قومی از رویداد روز چهارشنبه درس بگیرند و در آینده به صورت هماهنگ عمل نمایند. هماهنگی این گروه ها باعث می شود که گروه های که خود را در اکثریت می شناسند، در اقلیت قرار بگیرند و برای منافع خود هنگام با اقلیت های قومی شود و دیگر ستم و ظلم را روا ندارد. اما اگر این وضعیت همچنان ادامه یابد، شمشیر قبیله برنده تر خواهد شد و گردن نازک اقلیت ها را خواهد برید.

تلاش شان بر این است که منافع شخصی و یا به اصطلاح جیب خود را پر کنند. کاری به جیب قومی ندارد. برای همین است که نامزد وزرای هزاره هر بار از مجلس نمایندگان رد می شود.

تسا زمانی که ساخت اجتماعی مسا قبیله نامند است، بهیچ وجه نمیتواند درس عبرت بزرگی برای گروه های اقلیت قومی باشد. اما این گروه ها درس عبرت نگرفت. امیدوارم که گروه های اقلیت قومی از رویداد روز چهارشنبه درس بگیرند و در آینده به صورت هماهنگ عمل نمایند. هماهنگی این گروه ها باعث می شود که گروه های که خود را در اکثریت می شناسند، در اقلیت قرار بگیرند و برای منافع خود هنگام با اقلیت های قومی شود و دیگر ستم و ظلم را روا ندارد. اما اگر این وضعیت همچنان ادامه یابد، شمشیر قبیله برنده تر خواهد شد و گردن نازک اقلیت ها را خواهد برید.

سرمقاله

دولت و دشواری های روز افزون مردم

حفیظ الله زکی

افغانستان امروز در یکی از بدترین شرایط در سیزده سال گذشته قرار گرفته است. پایین آمدن سطح امیدواری مردم به زندگی، بی اعتمادی میان مردم و دولت، گسترش دامنه فقر و بیکاری، ناامنی هایی که برنامہ ای برای مهار آن وجود ندارد، پلنگی بی رویه و بی سروسامانی مردم و بی توجهی دولتمردان به خواست ها و نیازهای ملی از عمده ترین چالش ها و نگرانی هایی اند که پاس و ناامیدی از کارکرد حکومت وحدت ملی را افزایش می دهند.

حکومت وحدت ملی از یک طرف خود درگیر تهاذه و ناهمسویی های درونی در تصمیم گیری های کلان ملی است و از دیگر سو ناهماهنگی و عدم همکاری که میان ارگان های اساسی نظام به مشاهده می رسد، مؤلفیت پروسه ها و روندهای سیاسی و اقتصادی را به حداقل کاهش داده است.

اکنون نزدیک چهار ماه است که کابینه حکومت تشکیل نشده است. فساد و بی بندوباری و اعمال خودسرانه و غیرقانونی در ادارات به اوج خود رسیده است و هیچ نهاد نظارت کننده ای هم وجود ندارد، توافقات کارمندان را نظارت و کنترل کرده و از لاپالایی در ادارات جلوگیری نماید.

وقتی پس از ماهها انتظار فهرست اعضای کابینه اعلام و برای معرفی به پارلمان فرستاده می شود، این بار نمایندگان پارلمان چوب لای چرخ حکومت می گذارد و دوسوم نامزد وزیران را به دلایل گوناگون رد می کنند. این در حالی است که وضعیت امنیتی، سیاسی و اقتصادی کشور به شدت بحرانی بوده و اکثریت مردم از تأمین مایحتاج خانواده های خود عاجز مانده اند. اندک فروش بچه یکساله از سوی مادرش به مبلغ بیست هزار افغانی واقعیتی است که در افغانستان امروز اتفاق می افتد و این مسأله ای است که وجدان هر انسان را از آزار می دهد.

با مشاهده اوضاع مردم بارها این پرسش در ذهن آدم خلق می شود که چرا مردم ما این چنین بیرحمانه به فراموشی سپرده شده است؟

اگر بیست درصد کارها و تصمیم گیری های نخبگان سیاسی ما در یکسال گذشته به بهبود وضعیت نکتت بار و ناگوار مردم صرف می شد، شاید حال و روز شهروندان کشور به مراتب بهتر از امروز می بود؛ اما متأسفانه که تمام تلاش ها و چانه زنی ها و شعارها بر محور منافع قومی و شخصی خردیچیه و درد مشترک مردم افغانستان هواره نادیده گرفته شده است.

اگرچه معرفی کابینه از سوی سران حکومت وحدت ملی در کل با انتظارات مردم متفاوت بود، اما با آنچه شهروندان کشور، خواهان تأیید نامزد وزیران از سوی نمایندگان مجلس بودند، ولی این انتظار نیز از سوی وکلای پارلمان برآورده نشد و تنها یک سوم کابینه مورد تأیید قرار گرفت و بنا براین به این که تعطیلات زمستانی پارلمان را نیز در پیش رو داریم، سکتگی در کار کابینه ممکن است تا ماههای دیگر نیز ادامه داشته باشد.

مردم در یکسال گذشته پیش از حد رنج دیده و بیش از اندازه متحمل خسارات مادی گردیده اند. تشکیل حکومت وحدت ملی روزنه امیدی برای شهروندان هواره معلوم افغانستان به شمار می آید که امیدواریم این روزنه به این زودی با بسته نشود. اکنون کل خواست مردم افغانستان از سازمان های مهم دولتی این است که منافع و مصالح مردم افغانستان را قربانی خواست ها و تقاضاهای شخصی و قومی حلقه های خاص نزدیک به قدرت نکنند و با تشکیل کابینه کارآ و پاسخگو مسیر توسعه و پیشرفت را برای تمامی مردم افغانستان هموار سازند. پدیده اصلاحات و یا توسعه تنها با بهبود زندگی دولتمردان و افراد خاص دیگر تحقق پیدا نمی کند. توسعه یک امر همگانی و کلی است که پیشرفت متوازن در تمام ابعاد سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی را برای همه مردم در سراسر کشور هدف قرار می دهد. برای رسیدن به توسعه باید در ابتدا مراکز قدرت و منابع ثروت از انحصار عده خاص بیرون آورده شود و آنگاه زمینه پیشرفت و برخورداری از امکانات دولتی برای همه شهروندان افغانستان به گونه عادلانه فراهم گردد. دولتمردان باید درک کنند که افغانستان برای همه مردم افغانستان است.

سفر اوپاما به هند و پیام های آن به کشورهای پاکستان و افغانستان

یوسف مهرآیین

بربارک اوپاما رئیس جمهوری آمریکا در جریان سفرش به هند گفت او و نخست وزیر هند بر گسترش همکاری های دفاعی بین دو کشور موافق کرده است.

رئیس جمهوری آمریکا، پیش از سفرش به هند در مصاحبه با یک روزنامه هندی گفته بود که دیگر موجودیت پناه گاهای تروریستی در پاکستان قابل تحمل نیست. او هم چنان از پاکستان خواسته بود که با اعلام حادته تروریستی معنی را به میز معاکفه بکشانند. این اظهارات در حالی صورت می گیرد که دولت پاکستان در همکاری با ایالات متحده آمریکا عملیات های را برای مبارزه

در این حال اما، اظهار نظر بارک اوپاما در روزنامه اندیا تودی و نیز گفته های او در سفرش به هند که گفت آمریکا و هند استراتژی مشترکی را برای مبارزه با هراس افکنی در پیش خواهند گرفت، نشان می دهد تلاش های هراس افکن و تروریستی کافی نبوده و هنوز هم نگرانی های جهانی و منطقه ای در مورد پناه گاهای تروریستی که عمدتاً در مناطق هند رقیب پاکستان و یکی از همکاران بزرگ آمریکا در منطقه، کشوری است که از موجودیت عوامل نا امنی و تروریسم در منطقه نگران است. دولت هند پیش از سفر اوپاما به هند در رابطه به تهدید های که پس از خروج نیروهای خارجی از افغانستان در منطقه موجود است اظهار نگرانی کرده بود. این دولت گفته بود که پروژه های اقتصادی کشورش در افغانستان مورد تهدید قرار دارد. حالا با آمدن بارک اوپاما به این کشور و گفتگوهای مشترکی که دو طرف روی همکاری های امنیتی و اقتصادی دارند، این نگرانی ها و تشویش ها سبب شده که هر دو کشور برای تقویت منافع شان در منطقه اقدامات را در نظر بگیرند، ولی سؤال که پیش می آید این است که چرا برنامہ را که دولت پاکستان در خصوص مبارزه با تروریسم در پیش گرفته و به خاطر آن مبالغه هنگفت کمک های مالی را از جانب آمریکا صاحب شده، قناعت و رضایت آمریکا را به دست نیاورده و چرا نگرانی های منطقه ای را کاهش نداده است. همینطور افغانستان که در این اواخر به امید همکاری پاکستان و چین تلاش های را در جهت پیشبرد روند صلح در کشور روی دست گرفته است، چرا

ی تروریسم برخوردار است. هراس افکنی می کند که در دولت پاکستان منافع شخصی و یا به اصطلاح جیب خود را پر کنند. کاری به جیب قومی ندارد. برای همین است که نامزد وزرای هزاره هر بار از مجلس نمایندگان رد می شود.

تسا زمانی که ساخت اجتماعی مسا قبیله نامند است، بهیچ وجه نمیتواند درس عبرت بزرگی برای گروه های اقلیت قومی باشد. اما این گروه ها درس عبرت نگرفت. امیدوارم که گروه های اقلیت قومی از رویداد روز چهارشنبه درس بگیرند و در آینده به صورت هماهنگ عمل نمایند. هماهنگی این گروه ها باعث می شود که گروه های که خود را در اکثریت می شناسند، در اقلیت قرار بگیرند و برای منافع خود هنگام با اقلیت های قومی شود و دیگر ستم و ظلم را روا ندارد. اما اگر این وضعیت همچنان ادامه یابد، شمشیر قبیله برنده تر خواهد شد و گردن نازک اقلیت ها را خواهد برید.

بربارک اوپاما رئیس جمهوری آمریکا در جریان سفرش به هند گفت او و نخست وزیر هند بر گسترش همکاری های دفاعی بین دو کشور موافق کرده است.

رئیس جمهوری آمریکا، پیش از سفرش به هند در مصاحبه با یک روزنامه هندی گفته بود که دیگر موجودیت پناه گاهای تروریستی در پاکستان قابل تحمل نیست. او هم چنان از پاکستان خواسته بود که با اعلام حادته تروریستی معنی را به میز معاکفه بکشانند. این اظهارات در حالی صورت می گیرد که دولت پاکستان در همکاری با ایالات متحده آمریکا عملیات های را برای مبارزه

در این حال اما، اظهار نظر بارک اوپاما در روزنامه اندیا تودی و نیز گفته های او در سفرش به هند که گفت آمریکا و هند استراتژی مشترکی را برای مبارزه با هراس افکنی در پیش خواهند گرفت، نشان می دهد تلاش های هراس افکن و تروریستی کافی نبوده و هنوز هم نگرانی های جهانی و منطقه ای در مورد پناه گاهای تروریستی که عمدتاً در مناطق هند رقیب پاکستان و یکی از همکاران بزرگ آمریکا در منطقه، کشوری است که از موجودیت عوامل نا امنی و تروریسم در منطقه نگران است. دولت هند پیش از سفر اوپاما به هند در رابطه به تهدید های که پس از خروج نیروهای خارجی از افغانستان در منطقه موجود است اظهار نگرانی کرده بود. این دولت گفته بود که پروژه های اقتصادی کشورش در افغانستان مورد تهدید قرار دارد. حالا با آمدن بارک اوپاما به این کشور و گفتگوهای مشترکی که دو طرف روی همکاری های امنیتی و اقتصادی دارند، این نگرانی ها و تشویش ها سبب شده که هر دو کشور برای تقویت منافع شان در منطقه اقدامات را در نظر بگیرند، ولی سؤال که پیش می آید این است که چرا برنامہ را که دولت پاکستان در خصوص مبارزه با تروریسم در پیش گرفته و به خاطر آن مبالغه هنگفت کمک های مالی را از جانب آمریکا صاحب شده، قناعت و رضایت آمریکا را به دست نیاورده و چرا نگرانی های منطقه ای را کاهش نداده است. همینطور افغانستان که در این اواخر به امید همکاری پاکستان و چین تلاش های را در جهت پیشبرد روند صلح در کشور روی دست گرفته است، چرا

بربارک اوپاما رئیس جمهوری آمریکا در جریان سفرش به هند گفت او و نخست وزیر هند بر گسترش همکاری های دفاعی بین دو کشور موافق کرده است.

رئیس جمهوری آمریکا، پیش از سفرش به هند در مصاحبه با یک روزنامه هندی گفته بود که دیگر موجودیت پناه گاهای تروریستی در پاکستان قابل تحمل نیست. او هم چنان از پاکستان خواسته بود که با اعلام حادته تروریستی معنی را به میز معاکفه بکشانند. این اظهارات در حالی صورت می گیرد که دولت پاکستان در همکاری با ایالات متحده آمریکا عملیات های را برای مبارزه

در این حال اما، اظهار نظر بارک اوپاما در روزنامه اندیا تودی و نیز گفته های او در سفرش به هند که گفت آمریکا و هند استراتژی مشترکی را برای مبارزه با هراس افکنی در پیش خواهند گرفت، نشان می دهد تلاش های هراس افکن و تروریستی کافی نبوده و هنوز هم نگرانی های جهانی و منطقه ای در مورد پناه گاهای تروریستی که عمدتاً در مناطق هند رقیب پاکستان و یکی از همکاران بزرگ آمریکا در منطقه، کشوری است که از موجودیت عوامل نا امنی و تروریسم در منطقه نگران است. دولت هند پیش از سفر اوپاما به هند در رابطه به تهدید های که پس از خروج نیروهای خارجی از افغانستان در منطقه موجود است اظهار نگرانی کرده بود. این دولت گفته بود که پروژه های اقتصادی کشورش در افغانستان مورد تهدید قرار دارد. حالا با آمدن بارک اوپاما به این کشور و گفتگوهای مشترکی که دو طرف روی همکاری های امنیتی و اقتصادی دارند، این نگرانی ها و تشویش ها سبب شده که هر دو کشور برای تقویت منافع شان در منطقه اقدامات را در نظر بگیرند، ولی سؤال که پیش می آید این است که چرا برنامہ را که دولت پاکستان در خصوص مبارزه با تروریسم در پیش گرفته و به خاطر آن مبالغه هنگفت کمک های مالی را از جانب آمریکا صاحب شده، قناعت و رضایت آمریکا را به دست نیاورده و چرا نگرانی های منطقه ای را کاهش نداده است. همینطور افغانستان که در این اواخر به امید همکاری پاکستان و چین تلاش های را در جهت پیشبرد روند صلح در کشور روی دست گرفته است، چرا

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سه مقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسؤول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاربکاتوریست: خالق علی زاده

دیزاین: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
مسئول وب سایت: محمد علی یورامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهارم، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

افغانستان The Daily Afghanistan
Outlook AFGHANISTAN
The Leading International Magazine